

OSALLISTUMIS- JA ARVIOIN- TISUUNNITELMAN VASTI- NEET

28.5.2026

Nuojua-Järvikylän osayleiskaava
Vaala

Tähän asiakirjaan on koottu Nuojua-Järvikylän osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatu palaute. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma asetettiin yleisesti nähtäville 13.3.2026, ja mielipiteitä ja lausuntoja siitä pyydettiin 17.4.2026 mennessä. OAS:sta saatiin kymmenen lausuntoa ja kaksi mielipidettä.

LAUSUNNOT.....	2
1) Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) 16.4.2026	2
2) Oulun museo- ja tiedekeskus, rakennettu kulttuuriympäristö 1.4.2026.....	2
3) Pohjois-Pohjanmaan liitto 14.4.2026	2
4) Fortum 14.4.2026.....	3
5) Fingrid 15.4.2026	3
6) Oulun museo- ja tiedekeskus, arkeologia 16.4.2026	8
7) Pohjois-Suomen elinvoimakeskus 16.4.2026	8
8) Lupa- ja valvontavirasto 16.4.2026.....	9
9) Oulunkaaren ympäristöpalvelut 17.4.2026	11
10) Suomen Erillisverkot 12.5.2026	12
MIELIPITEET	12
1) Yksityishenkilö 27.3.2026.....	12
2) Yksityishenkilö 17.4.2026.....	13

Lausunnot

Lausuntojen alussa olevat johdannot on jätetty pois, mikäli ne ovat ainoastaan referoineet kaavaprosessia tai kaavan sisältöä.

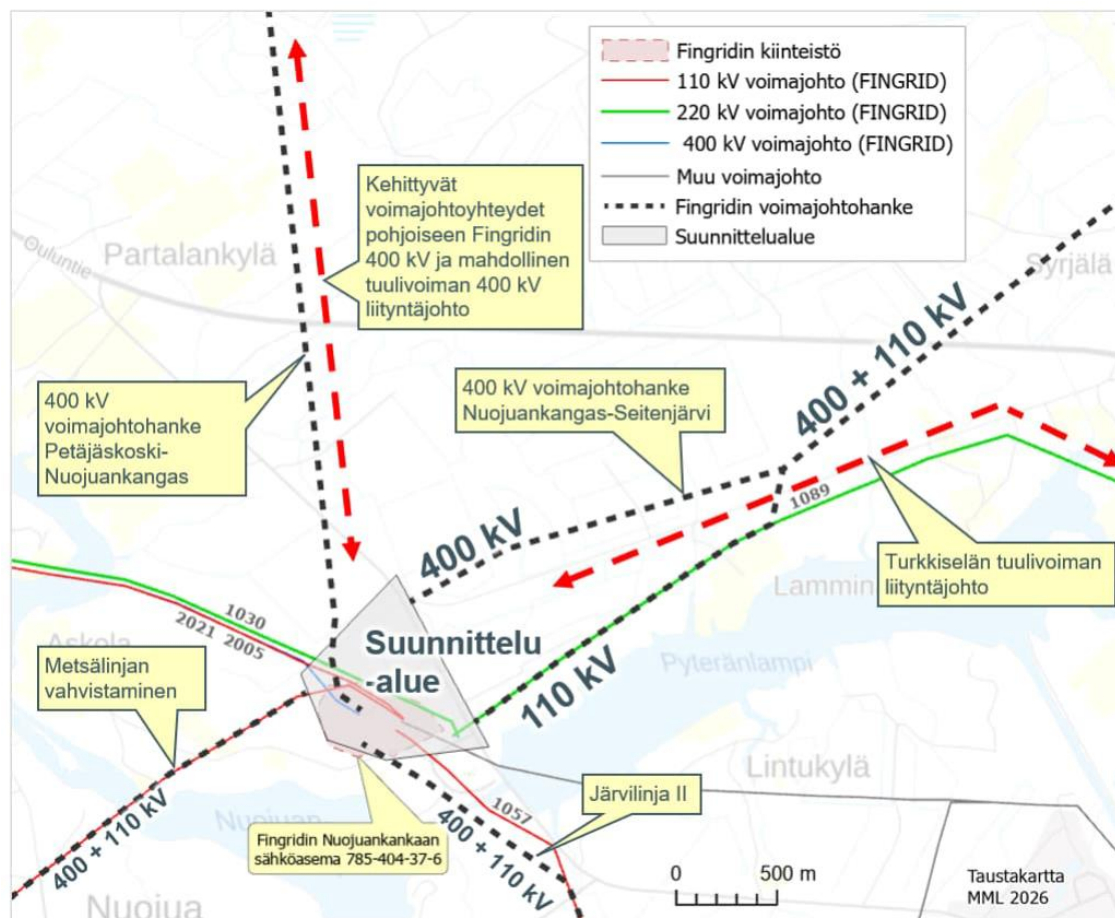
LAUSUNTO	VASTINE
1) Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) 16.4.2026	
Tukesilla ei ole lausuttavaa asiaan.	Merkitään tiedoksi.
2) Oulun museo- ja tiedekeskus, rakennettu kulttuuriympäristö 1.4.2026	
Oulun museo- ja tiedekeskukselta on pyydetty lausuntoa Nuojua-Järvikylän osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta, joka on nähtävillä 13.3.-17.4.2026 välisen ajan. Tämä lausunto koskee rakennettua kulttuuriympäristöä ja arvokkaita maisema-alueita. [Kaavan tavoitteita sekä maakuntakaava- ja yleiskaavatilannetta kuvaileva osuus poistettu.] Suunnittelualueen eteläpuolella jokirannassa on kolme valtakunnallisesti merkittävää rakennetun kulttuuriympäristön (RKY 2009) kohdetta, joista Oulujoen ja Sotkamon reitin voimalaitokset – Nuojuan voimalaitos ja asuinalue sijaitsee osin suunnittelualueella. Lamminahon talonpoikaistila sijaitsee aivan kaava-alueen ulkopuolella ja vähän etäämmällä sijaitsee Oulujoen ja Sotkamon reitin voimalaitokset – Jylhämän voimalaitos ja asuinalue. Kohteet on huomioitu osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa ja vaikutusten arviointi tehdään maisema- ja kulttuuriympäristöselvityksen pohjalta. Museo huomauttaa, että kaava-alueen lähiympäristöön Oulujoen varrelle sijoittuu myös useita paikallisesti ja maakunnallisesti merkittäviä rakennetun kulttuuriympäristön kohteita, jotka tulee huomioida jatkosuunnittelussa. Koska kaava-alue sijoittuu osin maakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle (Oulujoen kulttuurimaisema ja voimalaitokset) ja osin kaava-alueella ja sen välittömässä läheisyydessä sijaitsee kaksi RKY-aluetta, tulee vaikutukset maisemaan selvittää huolellisesti ja havainnollisesti. Oulun museo- ja tiedekeskuksella ei ole muuta huomautettavaa osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.	Vaikutukset maisemaan sekä valtakunnallisesti, maakunnallisesti ja paikallisesti arvokkaisiin rakennetun ympäristön kohteisiin arvioidaan maisema- ja kulttuuriympäristöselvityksen pohjalta. Kaavatyössä on tarkoitus huomioida maisema- ja rakennetun kulttuuriympäristön arvot selvityksen suositusten mukaisesti.
3) Pohjois-Pohjanmaan liitto 14.4.2026	
[Kaavoituksen etenemistä ja kaava-aluetta kuvaileva osuus poistettu.] Pohjois-Pohjanmaan liitto pitää Vaalaan Nuojua-Järvikylän osayleiskaavan laadintaa myönteisenä ja tärkeänä, sillä kaavan keskeisenä tavoitteena on mahdollistaa alueen kehittäminen ja yhteensovittaa alueelle sijoittuvat ja suunnitellut toiminnot alueen ominaispiirteet ja arvot huomioiden. Fingridin Nuojuan sähköasema on sähköjärjestelmän kannalta tärkeä solmu-kohta ja asema on tunnistettu usean lähialueella sijaitsevan energiahankkeen liityntäpisteeksi. Lisäksi on myönteistä, että kaavassa tarkastellaan sähköintensitiivisen tuotantotoiminnan, kuten datakeskusten ja niihin liittyvien toimintojen, sijoittumismahdollisuuksia suunniteltujen voimajohtolinjojen alueelle. Kaavan tavoitteena on samalla turvata alueen monipuolinen maankäyttö, erityisesti yritys- ja elinkeinotoiminnan kehittäminen. Kaavatyö tukee Pohjois-Pohjanmaan maakunnallisia ja	Merkitään tiedoksi.

LAUSUNTO	VASTINE
valtakunnallisia ilmasto-, energia- ja elinkeinopoliittisia tavoitteita sekä edistää alueen roolia uusiin, vähäpäästöisiin tuotantomuotoihin ja energiateollisuuteen perustuvan teollisuuden sijoittumisalueena.	
Kaavatyössä tulee tunnistaa alueen keskeiset ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhteisvaikutukset lähialueen energia-hankkeiden kanssa, sekä varmistaa luonto-, kulttuuri- maisema- ja ympäristöarvojen turvaaminen. Tämä tukee kestävän kehityksen periaatteiden mukaista alueidenkäyttöä ja lisää kaavan toteuttamiskelpoisuutta pitkällä aikavälillä. Lisäksi kaavassa on varattava riittävästi tilaa mahdolliselle tulevalle sähköaseman tai sähkönsiirtoverkon kehittämiselle.	Kaavan vaikutukset arvioidaan alueidenkäyttölain mukaisesti. Osayleiskaavassa huomioidaan tilavaraus sähköaseman mahdolliselle tulevalle kehittämiselle, samoin kaavan laatimisen aikana tiedossa olevien uusien voimajohtohankkeiden vaatimat tilavaraukset.
Vaalaan Nuojua-Järvikylän osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on tunnistettu maakuntakaavamerkinnot, jotka sijoittuvat Nuojua-Järvikylän osayleiskaavan alueelle tai sen välittömään läheisyyteen. Pohjois-Pohjanmaan liitto toteaa, että maakuntakaavan merkinnät ja määräykset on huomioitava johdonmukaisesti myös osayleiskaavan jatkosuunnittelussa, jotta kaavaratkaisu noudattaa maakuntakaavaa ja tukee alueen suunnittelun kokonaisuutta.	Maakuntakaavamerkinnot ja -määräykset huomioidaan osayleiskaavaratkaisussa.
4) Fortum 14.4.2026	
Fortum Power and Heat Oy kiittää mahdollisuudesta lausunnon antamiseen. Fortum Power and Heat Oy suhtautuu Nuojua-Järvikylän osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaiseen hankkeeseen positiivisesti. Pyydämme huomiomaan, että kun kaavoitusta jatketaan ja kaavan mukaista toimintaa mahdollisesti myöhemmin luvitetaan, suunnitellusta toiminnasta ei tule aiheutua sellaisia haitallisia vaikutuksia hankkeen vaikutusalueen vesistöihin ja vesistöalueen vesivoimaloiden toiminnalle, joita ei ole arvioitu ja joita ei ole käyty läpi kanssamme. Näitä voivat olla erityisesti hankkeen mahdollinen vedenotto ja vedenjohtaminen ja niiden vaikutus jäänmuodostumiseen, hankkeen vaikutus vesivoimaloiden patoturvallisuuteen sekä mahdolliset tärinävaikutukset vesivoimalaitokselle. Esitämme toiveena, että meidät pidetään osallisena hankkeen kaavoituksen, suunnittelun ja mahdollisen luvituksen kaikissa eri vaiheissa. Keskustelemme mielellämme hankkeen toteuttajan ja kunnan kanssa mahdollisista vaikutuksista muun ohella Fortumin toimintaan ja miten ne olisi hyvä huomioida jatkosuunnittelussa. Lisäksi pyydämme huomiomaan, että suunnittelualueella sijaitsee Fortumin omistamaa aluetta, joka on vuokrattu yksityiselle. Pyydämme kunnioittavasti, että kaikki kaavan käsittelyä koskevat asiakirjat toimitetaan sähköpostitse alla oleviin sähköpostiosoitteisiin.	Merkitään tiedoksi jatkosuunnittelua varten. Osayleiskaavaratkaisu ei tule osoittamaan vedenottoa Oulujoesta tai muista luonnonvesistä tai veden johtamista niihin.
5) Fingrid 15.4.2026	
Fingrid Oyj kiittää mahdollisuudesta lausua hankkeesta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan <i>kaavan tavoitteena on tarkastella sähköaseman lähialueen maankäyttöä ja määrittää, onko sähköntensiiviselle tuotantotoiminnalle, kuten datakeskuksille ja niihin liittyville toiminnalle, mahdollisuutta sijoittua suunniteltujen voimajohtolinjojen halkomalle alueelle.</i>	

LAUSUNTO	VASTINE
Kaava-alueeseen liittyy merkittävä määrä yhteensovittavia tekijöitä lukuisten eri vaiheessa olevien hankkeiden vuoksi. Kaava-alueelle sijoittuu Fingridin Nuojuankankaan sähköasema (785-404-37-6) sinne johtavine voimajohtoineen (kuva 1). Liitteessä on kartta ja kaava-alueen Fingridin voimajohtojen keskeiset poikkileikkaustiedot. Keskeisin osin kaava-alueelle sijoittuvat seuraavat Fingridin voimajohtohankkeet: • Petäjäskoski-Nuojuankangas. Fingrid rakentaa uutta 400 + 100 kV voimajohtoa Petäjäskosken ja Vaalan Nuojuankankaan välille. Hanke sijoittuu kaava-alueelle. Hanke on jaettu reitin pituudelta kahteen erilliseen suunnittelu- ja rakennusprojektiin (Petäjäskoski-Herva ja Herva-Nuojuankangas). Verkkosivuilta www.fingrid.fi/kantaverkko/rakentaminen/hankkeet/herva-nuojuankangas saatte lisätietoa hankkeesta. • Uusi voimajohtoyhteys pohjoiseen: Fingrid on tunnistanut tarpeen uudelle 400+kV kV voimajohdon Nuojuankankaalta pohjoiseen. Tutkimme voimajohdon sijoitusta ja tilantarvetta tätä lausuntoa varten (ks. kuva 1 ja liite). Uusi 400 + kV voimajohto toteutettaisiin Petäjäskoski -Nuojuankangas-voimajohdon itäpuolelle. Petäjäskoski-Nuojuankangas johdon rinnalle on suunniteltu myös Nuojuankankaan pohjoispuolella Pohjan Voima Oy:n Haarasuonkankaan 400 kV voimajohto. Toteutuessaan johtoalue on tällä osuudella noin 130 metriä leveä. Mikäli Haarasuonkankaan voimajohto ei toteudu tai se ei sijoitu Fingridin voimajohdon rinnalle, on tarvittava johtoalue noin 96 metriä leveä. • Nuojuankangas - Seitenjärvi: Fingrid suunnittelee uutta 400 + 100 kV voimajohtoa Seitenjärven ja Vaalan Nuojuankankaan välille. 400 ja 110 kV voimajohdot lähtevät Nuojuankankaan sähköasemalta kahta erillistä maastokäytävää pitkin, kunnes yhtyvät Rauhalassa Järvikylän kiertävälle reiteille. Ratkaisussa 110 kV voimajohto sijoitetaan siis nykyisen 220 kV paikalle Nuojuankankaalta Rauhalaan. Hankkeen jatkosuunnittelu etenee maastotutkimuksilla, joiden perusteella määritetään tarkempi johtoreitti ja voimajohtopylväiden sijainnit (2026–2027). Maanomistajiin ollaan yhteydessä henkilökohtaisesti. Voimajohdon rakentamisen arvioidaan tapahtuvan vuosina 2028–2030. Verkkosivuilta saatte lisätietoa hankkeesta www.fingrid.fi/kantaverkko/rakentaminen/hankkeet/nuojuankangas---seitenoikea. Kaavoituksessa tulee turvata edellytykset voimajohtojen sekä sähköaseman käyttöön ja kehittämiseen. Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti luontevin paikka uusille voimajohdoille on nykyisten voimajohtojen käytävässä. Tulevaisuudessa nykyisten voimajohtojen yhteyteen kohdistuu yhä enemmän kehittämisspainetta. Tilannekuva energianhuollon tarpeista ja tekniset suunnitelmat etenevät kuitenkin vaiheittain. Voimajohtojen ja sähköaseman lähialueen toimintojen suunnittelussa on hyvä jättää liikkumavaraa ja joustoa voimajohtojen kehittyville tarpeille. Tämä tarkoittaa, että keskeisen sähköaseman ja sen voimajohtojen ympäristöä ei ole järkevää suunnitella liian tiiviiksi siten, että alue ympäröidään uusilla rakenteilla ja rakentamisella. On mahdollista, että tulevaisuudessa alueella ilmenee myös muita Fingridin johtotarpeita sekä muiden toimijoiden liittyntä tarpeita Nuojuankankaan sähköasemalle. Sähköaseman ympärillä on useiden voimajohtohankkeiden teknisesti välttämättömiä voimajohtojärjestelytarpeita. Toimenpiteiden tekniset suunnitelmat ja laajuus selviävät vasta voimajohtojen yleissuunnittelun aikana. Kartalle on merkitty suunnittelualue, jolle emme suosittele sijoitettavan uutta maankäyttöä tai rakentamishankkeita.	Osayleiskaavassa huomioidaan Fingridin lausunnon mukaisesti tiedossa olevien uusien voimajohtohankkeiden vaatimat tilavaraukset, samoin Nuojuankankaan sähköaseman kehittäminen. Kaavalla ohjataan uusien voimajohtojen toteuttamista samaan voimajohtokäytävään tai nykyisiin voimajohtokäytäviin. Kartalle merkitty suunnittelualue osoitetaan osayleiskaavaluonnoksessa energiahuollon alueena niiltä osin, kuin se sijaitsee kaava-alueella, lukuun ottamatta asuinrakennusten ja energiahuollon väliin osoitettavaa suojaviheraluetta.

LAUSUNTO

VASTINE

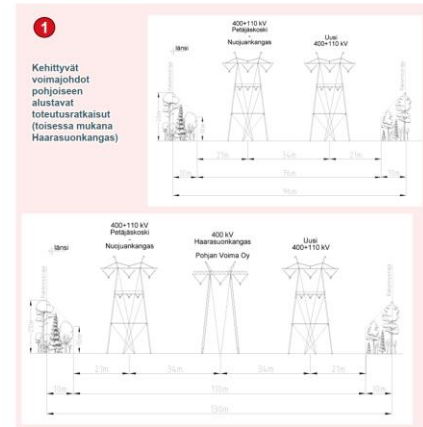
Kuva 2. Fingridin voimajohtojen ja sähköaseman yleiskuva.

LAUSUNTO	VASTINE
Kaavavarausten muodostuessa voidaan mielellään keskustella lisää yhteensovittamisesta, tarkentuvan tiedon pohjalta. Mahdollisesti työneuvottelu toimintojen yhteensovituksesta olisi tarpeen alkuvuodesta 2026. Fingridin yhteyshenkilönä toimii suunnittelupäällikkö Aki Laurila. Pyydämme olemaan yhteyksissä Aki Laurilaan työneuvottelun järjestämiseksi. Tavoitteena on löytää yhteiset ratkaisut, jotka mahdollistavat kaikkien hankkeiden sujuvan toteutuksen ja tulevaisuuden tarpeet. Yleistä kaavoituksen lähtökohdaksi Muistutamme vielä yleisluontaisesti seuraavista asioista, jotka on otettava huomioon suunnittelussa sähköaseman ja voimajohtojen kannalta: - Sähköasema-alueella tai voimajohtoalueella tai niiden läheisyydessä tapahtuva toiminta ei saa ristiriidassa sähköturvallisuuden kanssa eikä toiminta voi aiheuttaa vaaraa voimajohdon tai sähköaseman käytölle ja kunnossa pysymiselle. - Rakennusrajoitusalueelle ei saa tehdä rakennusta tai siihen kiinteästi liittyvää rakennuksen osaa. Lunastuslupan mukaan Fingridin lupa tarvitaan kahta metriä korkeampien rakenteiden sijoittamiseen ja rakentamiseen, mutta sähköturvallisuussyistä Fingridin risteämälausunto on pyydettävä kaikille johtoalueelle ja sen läheisyyteen tehtäville rakennelmille ja rakenteille. Rakennusrajoitusalue koskee maanpäällisiä ja maanalaisia rakennuksia. - Sähköaseman ja voimajohtojen läheisyydessä on otettava huomioon mahdolliset vaarajännitteet. Fingrid määrittelee etäisyys- ja suojausvaatimukset tapauskohtaisesti vaarajännitearvioiden perusteella. Tiedot niistä saatte erillisen risteämälausunnon kautta. - Voimajohtoalue ei sovellu varastointiin eikä lastaukseen. - Voimajohdon rajoituksia maankäytölle käsitellään Fingridin julkaisemassa oppaassa Ohje voimajohtojen huomiointiin ottamiseen yleis- ja asemakaavoituksessa sekä maankäytön suunnittelussa, joka on ladattavissa Fingridin verkkosivuilta www.fingrid.fi/kantaverkko/maankaytto-ja-ymparisto/voimajohtoalueiden-hyodyntaminen/ohjeita-kaavoittajalle/. Tässä osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa koskevassa lausunnossa meillä ei ole valmiuksia ottaa kantaa edellä kuvattua tarkemmin kaavan sisältöön tai tuleviin hankkeisiin. Fingridin toimintojen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto, myös suunnitelmien tarkentuessa ja muuttuessa. Risteämälausunto kannattaa pyytää hyvissä ajoin, kun pohditaan rakentamisen etäisyyttä ja reunaehoja. Pyydämme toimittamaan lausuntopyynnön ensisijaisesti verkkosivun kautta www.fingrid.fi/risteamalausunnot. Tämä lausunto koskee vain Fingridin voimajohtoja ja sähköasemaa. YVA-asiakirjat, yleiskaavat ja asemakaavat, jotka koskevat Fingridin voimajohtoja tai muita toimintoja, pyydämme lähettämään lausunnon osoitteeseen kirjaamo@fingrid.fi. Kaavoituksen ja YVA-menettelyiden yhteyshenkilönä Fingridissä toimii yksikön päällikkö Mika Penttilä. Lausunnon liitteet:	Fingrid osallistui kaavoituksen viranomaisten työneuvotteluun 15.4.2026. Osayleiskaavasta järjestetään viranomaisneuvottelu 11.8.2026, jossa voimme keskustella lisää yhteensovittamisesta ja tarvittaessa voidaan järjestää myös erillisiä työkoukousia kaavoituksen edetessä. Huomioidaan kaavatyössä.

LAUSUNTO

VASTINE

Liite Fingridin lausuntoon 1/2
Nuojuankankaan sähköaseman ympäristö

Julkinen

Liite Fingridin lausuntoon 2/2
Nuojuankankaan sähköaseman ympäristö, ote Nuojuankangas-Seitenjärvi yleissuunnitelmasta (03/2026)

Julkinen

FINGRID
15.4.2026

FINGRID
15.4.2026

LAUSUNTO	VASTINE
6) Oulun museo- ja tiedekeskus, arkeologia 16.4.2026 Vaalan kunta on pyytänyt museolain (314/2019) mukaisena Pohjois-Pohjanmaan alueellisena vastuumuseona toimivalta Oulun museo- ja tiedekeskukselta lausuntoa koskien asiakohdassa mainitun osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa. Tämä lausunto koskee arkeologista kulttuuriperintöä. Osayleiskaavatyön tavoitteena on tarkastella Nuojuan sähköaseman lähialueen maankäyttöä ja määrittää, onko suunniteltujen voimajohtolinjojen halkomalle alueelle mahdollista sijoittaa sähköintensiivistä tuotantotoimintaa, kuten datakeskuksia niihin liittyvine toimintoineen. Lisäksi on tavoitteena mahdollistaa alueella myös muuta maankäyttöä, erityisesti yritys- ja elinkeinotoimintaa. Lamminahontien eteläpuolinen osa kaavasta muuttaa voimassa olevaa Oulujokivarren rantaosayleiskaava (2016) ja korvaa osallaan Vaalan tuulivoimayleiskaavan (2021). Suunnittelualue (noin 890 ha) sijaitsee Vaalan keskustaajamasta noin 6,5 km luoteeseen Oulujoen pohjoispuolella Oulun tien molemmin puolin. Kun osallistumis- ja arviointisuunnitelman kohtaan <i>3.4 Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema</i> sisältyy myös arkeologisen kulttuuriperinnön kuvaus, tulisi tämän näkyä myös kohdan otsikossa. Kohdassa mainitaan alueelta ennen hankkeen käynnistymistä tiedossa olleet kaksi arkeologisen kulttuuriperinnön kohdetta sekä suunnitellun alueen läheisyydessä oleva valtakunnallisesti merkittävä arkeologinen (VARK) -kohde. Jatkotyössä VARK-kohdetta tulee tarkastella vastaavalla tavalla kuin valtakunnallisia maisema-alueita (VAMA) ja valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä (RKY). OAS:n kohdassa 6.1 todetaan arvioitavan vaikutukset AKL 9 §:n ja MRA 1 §:n mukaisesti mukaan lukien myös kulttuuriperinnön. Arvioinnin pohjana olevien selvitysten joukossa ei erikseen mainita arkeologista selvitystä. Arkeologinen selvitys on oma erillinen selvityksensä, eikä sen voi katsoa sisältyvän esimerkiksi mainittuun Maisema- ja kulttuuriselvitykseen. Vuonna 2016 hyväksytyn rantaosayleiskaavan laatimisen yhteydessä on vuonna 2006 tarkastettu alueita, joilla tuolloin oli tiedossa rakentamispaineita. Nyt kyseessä olevaa aluetta ei kuitenkaan ole kattavasti inventoitu. Kenttäkaudella 2025 suunnittelualueella sijaitsevalla osa-alueella (noin 470 ha) on tehty arkeologinen maastoinventointi (Maanala Oy). Inventointiraportti on toimitettu Museo- ja tiedekeskukselle. Inventoinnissa on todettu neljä uutta muinaismuistolain (295/1963) tarkoittamaa kiinteää muinaisjäännettä ja tarkastettu kaksi ennestään tiedossa ollutta kohdetta. On huomattava, että vuoden 2025 inventointi kattaa vain noin puolet koko kaavan suunnittelualueesta. Koska kaavan tulee antaa oikea kuva maankäytön mahdollisuuksista ja koska maankäytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon muinaisjäänne- nökset ja myös tarkastella muinaisjäänne- ja muiden arkeologisten kohteiden ympäristöä, ei vuoden 2025 inventointi ole riittävä kaavatyön kannalta. Alueen arkeologista selvitystä tulee täydentää niin, että myös ne osayleiskaavan suunnittelualueeseen kuuluvat osat, jotka eivät sisälly vuonna 2025 inventoituun alueeseen, tulevat vastaavalla tavalla selvitetyn. Maastotyön tekijän tulee olla yhteydessä Museo- ja tiedekeskukseen ennen kenttätöiden alkamista.	Tarkistettu osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa lausunnon mukaisesti. VARK-kohde huomioidaan kaavan vaikutusten arvioinnissa lausunnon mukaisesti. Alueelle on vuonna 2025 laadittu arkeologinen inventointi, jota täydennetään maastokaudella 2026 siten, että koko osayleiskaavoitettava alue on inventoitu. Lisätty tieto arkeologisesta selvityksestä myös osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan. Maastotyöntekijä on lausunnon mukaisesti ollut yhteydessä Oulun museo- ja tiedekeskukseen ennen kenttätöiden alkamista.
7) Pohjois-Suomen elinvoimakeskus 16.4.2026	

LAUSUNTO	VASTINE
Pohjois-Suomen elinvoimakeskuksesta ei ole lausuttavaa Nuojua-Järvikylän osayleiskaavan OAS:sta. Liikenneselvitystä ja tarkempaa liikennesuunnitelmaa laadittaessa on hyvä olla meihin yhteydessä matalalla kynnyksellä.	Merkitään tiedoksi.
8) Lupa- ja valvontavirasto 16.4.2026	
Lausuttavana oleva aineisto sisältää osallistumis- ja arviointisuunnitelman, joka on päivätty 2.3.2026. Osayleiskaavoituksesta on järjestetty kaavaneuvottelu 15.4.2026. Lupa- ja valvontavirasto lausuu osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta seuraavaa: Selvitykset ja vaikutusten arviointi Yleiskaavan sisältövaatimuksista säädetään alueidenkäyttölain (AKL) 39 §:ssä. AKL 9 §:n mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia. AKL 41 §:n mukaan yleiskaavassa annetaan määräyksiä, joita kaavan tarkoitus ja sen sisällölle asetettavat vaatimukset huomioon ottaen tarvitaan yleiskaava- aluetta suunniteltaessa tai rakennettaessa taikka muutoin käytettäessä (yleiskaavamääräykset). Jos jotakin aluetta tai rakennusta on maiseman, luonnonarvojen, rakennetun ympäristön, kulttuurihistoriallisten arvojen tai muiden erityisten ympäristöarvojen vuoksi suojeltava, yleiskaavassa voidaan antaa sitä koskevia tarpeellisia määräyksiä (suojelumääräykset).	Osayleiskaava laaditaan alueidenkäyttölain mukaisesti.
Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet Alueidenkäyttölain 24.2 §:n mukaan maakunnan suunnittelussa ja muussa alueiden käytön suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioon ottamisesta siten, että edistetään niiden toteuttamista. Osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman tavoitteissa ei ole kuvattu tavoitetta suuronnettomuusvaaraa aiheuttavan laitoksen sijoittumisesta alueelle, mutta työneuvottelussa 15.4.2026 tavoite on tullut esiin. Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että kyseessä on kaavan osallisten ja kaavan mahdollisten vaikutusten kannalta oleellinen tieto, joka tulee jatkossa kuvata selkeästi. Suuronnettomuusvaaraa aiheuttavia laitoksia koskevat seuraavat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet: <i>"haitallisia terveysvaikutuksia tai onnettomuusriskejä aiheuttavien toimintojen ja vaikutuksille herkkien toimintojen välille jätetään riittävän suuri etäisyys tai riskit hallitaan muulla tavoin"</i> sekä <i>"suuronnettomuusvaaraa aiheuttavat laitokset, kemikaaliratapihat ja vaarallisten aineiden kuljetusten järjestelyratapihat sijoitetaan riittävän etäälle asuinalueista, yleisten toimintojen alueista ja luonnon kannalta herkistä alueista."</i> Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että kaavaselostuksessa tulee nostaa mainittujen tavoitteiden lisäksi esiin ne valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, jotka koskevat kyseessä olevaa kaavoitusta ja kaavaselostuksessa tulee esittää, miten kaavoituksella edistetään kyseisiä tavoitteita.	Osayleiskaavatyön ja vaikutusten arvioinnin tueksi laaditaan suuronnettomuusselvitys. Kirjataan kaavaselostukseen lausunnon mukaisesti.
Suuronnettomuusriskit Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa ei ole kuvattu suuronnettomuustilanteiden ja muun suuronnettomuusvaarallisen toiminnan vaikutusten arviointia. Ympäristöministeriö on antanut 22.6.2015 ohjekirjeen (linkki), jossa korostetaan, että MRL	Osayleiskaavatyön ja vaikutusten arvioinnin tueksi laaditaan suuronnettomuusselvitys.

LAUSUNTO	VASTINE
9 §:n (nyk. AKL) nojalla kemikaalilaitosten toimintaan liittyvät riskit tulee selvittää kaavaa varten. Samassa kirjeessä huomautetaan valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesta suuronnettomuusvaaraa aiheuttavien laitosten sijoittamiskriteereistä. Kaavoituksessa on huolehdittava, etteivät riskejä aiheuttavat laitokset ja varastot ja riskeille alttiit toiminnot sijoitu liian lähelle toisiaan. Lupa- ja valvontavirasto korostaa, että kaavassa esitettävien ratkaisujen tulee perustua AKL 9.1 §:n nojalla kaavan merkittävät vaikutukset arvioimaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin.	
Luontoarvot Lupa- ja valvontavirasto muistuttaa, että alueidenkäyttölain 9.2 §:n mukaan selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia. Kaava-alueen pohjoisosan suoalueen luontoarvoihin on tarpeen kiinnittää erityistä huomiota sekä kasvillisuuden ja luontotyyppien että eläimistön osalta. Lisäksi Vaalan alueen raviinit ovat usein arvokkaita monimuotoisuuskohteita, jotka eroavat lajistoltaan muusta ympäristöstä. Vaalan alueen raviineissa on tavattu esimerkiksi uhanalaisia korpiluontotyyppejä, maastokarttapohjaan merkitsemättömiä lähteitä ja uhanalaista lajistoa.	Alueen luontoselvityksissä ja vaikutusten arvioinnissa huomioidaan lausunnon mukaisesti mm. Pitkäaron suoalueen kasvillisuus, luontotyytit ja eläimistö sekä kaava-alueen raviinit.
Pohjavesi Kaava-alue ulottuu Syrjävaaran E-luokan pohjavesialueelle. Alueella on lähde, joka on luonnontilainen, monimuotoinen ja suoraan pohjavedestä riippuvainen. Lisäksi kaava-alueen itäosa ulottuu Järvenvaaran pohjavesialueelle. Pohjavesialueille ei tule suunnitella teollisuusalueen sijoittamista. Pohjavesialueiden ympäristöön suunniteltavan rakentamisen vaikutukset pohjavesialueisiin tulee arvioida.	Pohjavesialueille ei esitetä osayleiskaavalla rakentamista tai muuta muuttuvaa maankäyttöä lukuun ottamatta muiden hankkeiden suunniteltuja voimaajohtolinjauksia. Vaikutukset pohjavesialueisiin arvioidaan.
Vesistövaikutukset ja hulevedet Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa ei ole kuvattu vesistövaikutusten arviointia, mutta suunnitelman mukaan kaavaa varten laaditaan hulevesiselvitys, mitä Lupa- ja valvontavirasto pitää tarpeellisena. Lupa- ja valvontavirasto muistuttaa, että hulevesien johtamisreitit vesistöön ovat osa kaavan vaikutusalueita, ja niihin kohdistuvat selvitystarpeet tulee tunnistaa. Lupa- ja valvontavirasto huomauttaa, että mikäli kaava-alueen toimintaan liittyy Oulujoen veden käyttöä, on kaavassa syytä selvittää ja arvioida myös vedenoton ja veden vesistöön palauttamisen vaikutuksia.	Osayleiskaavaratkaisu ei tule osoittamaan vedenottoa Oulujoesta tai muista luonnonvesistä tai veden johtamista niihin.
YVA-menettely Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että vaikutuksiltaan mahdollisesti merkittävien toimintojen sijoittuminen alueelle voi edellyttää kaavoituksen lisäksi YVA-lain mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.	Alueelle sijoittuvista toiminnoista toteutetaan tarvittaessa YVA-lain mukainen ympäristövaikutusten arviointimenettely.
Muuta huomioitavaa Lupa- ja valvontavirasto muistuttaa, että ympäristöministeriön asetus maakunta-, yleis- ja asemakaavojen kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystavasta (Katja-asetus) astui voimaan 11.6.2024. Asetuksen myötä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisissa kaavoissa käytettävistä merkinnöistä 31.3.2000 annettu ympäristöministeriön asetus kumottiin. Asetus sisältää siirtymäsäännöksen, jonka mukaan kumottua merkinnöistä annettua ympäristöministeriön asetusta voidaan asetuksesta	

LAUSUNTO	VASTINE
tarkemmin ilmenevin reunaehdoin soveltaa vuoden 2028 loppuun asti. Ympäristöministeriön asetus, jolla on muutettu em. asetuksen (311/2024) 1 §, 2 §:n 1 momentti sekä liitteet 1–4, on tullut voimaan 1.7.2025.	
Jatkokäsittely Lupa- ja valvontavirasto edellyttää, että edellä lausuttu otetaan huomioon kaavoituksessa. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on esitetty kaavoituksen etenemisestä varsin tiivis aikataulu, jonka perusteella esimerkiksi valmisteluaineistosta kuulemisen ajankohtana ei olisi välttämättä käytössä maastokaudella 2026 laadittavia selvityksiä. Lupa- ja valvontavirasto muistuttaa, että kaavan tulee perustua selvityksiin, joihin edelleen kaavan vaikutusten arvioinnin tulee perustua. Valmisteluaineistosta kuuleminen ilman selvitysaineistoja tuottaa kaavan vaikutusten arviointiin merkittäviä epävarmuustekijöitä ja todennäköisiä puutteita. Lisäksi Lupa- ja valvontavirasto tuo esiin, että YVA-menettelystä olisi saatavissa arvokasta tietoa kaava-alueelle sijoittuvan hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista, mikä kuitenkin edellyttäisi kaavoituksen aikataulun uudelleen tarkastelemista, sillä hankkeen YVA-menettely ei vielä ole vireillä eikä sen aikataulu tiedossa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on tunnistettu AKL 66 §:n ja MRA 18 §:n mukaisen viranomaisneuvottelun tarve. Viranomaisneuvottelun ajankohdaksi on sovittu 11.8.2026.	Osayleiskaava laaditaan monipuolisen teollisuuden mahdollistavana ja kunnan maankäyttötavoitteita esittävänä. Alueelle aikanaan asemakaavoituksen jälkeen sijoittuvat voivat tarvita YVA-menettelyä ja teollisuuden muodot tullaan arvioimaan aikanaan YVA-menettelyssä, jonka yhteydessä laaditaan hankkeen edellyttämät selvitykset ja suunnitelmat.
9) Oulunkaaren ympäristöpalvelut 17.4.2026	
Oulunkaaren ympäristöpalveluiden tietojen mukaan kaavoituksella tavoitellaan laajoja teollisuuden (T/kem) alueita. Vaikutusten arvioinnissa tulee riittävällä tarkkuudella selvittää toiminnan riskit ja ympäristöonnettomuuksien mahdollisuudet. Vaikutusten arvioinnissa tulee kiinnittää erityistä huomiota hulevesien ja sammutusvesien käsittelyyn ja johtamiseen erityisesti teollisuuden alueilla. Lisäksi selvityksissä ja suunnittelussa tulee ottaa huomioon läheiset Syrjävaaran ja Järvenvaaran pohjavesialueet ja toiminnan vaikutukset pohjavesiin.	Kaavan vaikutukset arvioidaan alueidenkäyttölain mukaisesti, lausunnossa mainitut asiat huomioiden.
Oulunkaaren ympäristöpalvelut tuo myös esille, että kaavojen laadinnassa olisi hyvä ottaa huomioon hankealueelta syntyvät ylijäämämaat ja niiden hyödyntäminen. Kaivettuja maa-aineksia saa lähtökohtaisesti läjittää vain ympäristöluvanvaraisille läjitysalueille. Rakentamisessa pois kaivetun maa-aineksen jäteluonnetta koskeva harkinta tehdään monivaiheisella arvioinnilla, jossa kaikkien arviointiperusteiden on täyttyttävä. Jos kokonaisarvioinnissa kaikki perusteet täyttyvät, maa-ainesta ei pidetä jätelain 5.1 §:n tarkoittamana jätteenä, jolloin ympäristölupaa ei tarvitse. Keskeisiä arviointiperusteita ovat: - Maa-aineksen sisältämät haitta-ainepitoisuudet eivät aiheuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa - Jatkokäyttö on varmaa - Jatkokäyttö on suunnitelmallista (suunnitelmalla osoitetaan, että maa-ainekselle on aito tarve eli maa-aines korvaa aidosti kyseiseen tarkoitukseen käytettävää muuta ainesta. Suunnitelmalla tarkoitetaan esimerkiksi yleis- tai asema-kaavaa tai rakentamislain mukaista lupaa tai ilmoitusta). - Maa-aines voidaan jatkokäyttää sellaisenaan ilman muuntamistoimia.	Huomioidaan osayleiskaavaluonnoksessa.

LAUSUNTO	VASTINE
Oulunkaaren ympäristöpalvelut suosittelee, että ylijäämämaille mietitään mahdollisia hyödyntämiskohteita jo kaavoitusvaiheessa, esimerkiksi melu- tai maisemavallit. Kaavatyöhön liittyvien selvitysten yhteydessä olisi perusteltua myös tutkia ja kartoittaa luvanvaraisille maa-ainesten läjityspaikoille mahdollisesti soveltuvia alueita.	
10) Suomen Erillisverkot 12.5.2026	
<i>(Lausuntopyyntö toimitettiin myöhästyneenä, joten lausuntopyynnön aikataulua ei noudatettu.)</i> Hankkeella ei ole vaikutusta Suomen Erillisverkot Oy:n Verkko-operaattoripalvelut liiketoimintaan.	Merkitään tiedoksi.

Mielipiteet

Mielipiteistä on poistettu mahdolliset henkilötiedot.

MIELIPIDE	VASTINE
1) Yksityishenkilö 27.3.2026	
Ostin <i>(poistettu yksilöivä tieto ja korvattu "välisellä")</i> "kiinteistöni kaava-alueen" vierestä. Taimitarha oli tuolloin lopettanut toimintansa ja yksityishenkilö oli ostanut alueen. Kasvihuoneiden tilalla oli aukea kenttä, johon teeret tulivat keväisin soitimelle. Sitten kenttä on kasvanut umpeen tiheäksi ryteiköksi. Uusi sähköasema rakentui Nuojualle. Vuosia kestänyt myllerrys, ensin tietyt, sitten kentän rakennus ja uusien voimalinjojen pystyttäminen, jolle ei loppua näy. Siihen päälle vielä raakapuun lastausasema valtavine rakennustöineen. Ei ole teerien soitimia enää näkynyt. En liioin ole enää kuullut helmipöllöjen ääntelyä iltahämärissä. Tällä alueella on ollut varsin rikas eläimistö. Hirvien kulkureitit sijaitsevat lähes talon takana. Kauriita liikkuu, samoin ilveksiä. On näkynyt susien jälkiä. Saukot elävät elivoimaisina jokivarressa, joskin olen tavannut useita auton alle jääneitä saukkoja niiden ylityspaikoilla. Alkuaikoina näkyi paljon lepakoita. Viime kesänä pihassani lenteli enää yksi lepakko. Lepakkokannan pieneneminen on mielestäni huolestuttavaa. Alueella pesii vesilintuja, lehtokurppia, lukuisia muuttolintuja. Joutsenet lentävät tästä yli muuttomatkoihinsa ja laskeutuvat joelle. Jopa harvinaiseksi käynyt hömötiainen on viihtynyt minun pihassani. Kun kuulin, että lähistölle suunnitellaan datakeskusta, ajattelin että kaikista maailman paikoista juuri minun naapuriini... että pitikö laittaa lotto vetämään? En ole asiasta yhtään innoissani. Enkä todellakaan kannata hanketta.	Alueella on tehty sähkönsiirron hankkeita ja suunnitteilla on lisää voimalinjoihin ja sähköasemaan liittyviä tarpeita. Osayleiskaavatyön tarkoituksena on näiden hankkeiden, voimassa olevan osayleiskaavan osittaisen vanhentuneisuuden, yhdyskuntarakenteen ja maankäytön yleispiirteinen ohjaaminen sekä näiden toimintojen yhteen sovittaminen nykyisen maankäytön kanssa. Kunnan ja mielipiteen esittäjän kanssa pidettiin keskustelutilaisuus 11.5., jossa asukkaan toiveita ja tarpeita kuunneltiin hänen antamaan kirjallista mielipidettä laajemmin. Osayleiskaavaratkaisussa pyritään huomioimaan asumisen tarpeet ja mahdollisuudet turvalliseen ja terveelliseen elinympäristöön.

MIELIPIIDE	VASTINE
Mielestäni ympäristötekijät ja alueen historia tulee ottaa vakavasti huomioon kaavasuunnittelussa. Eläimistö on kärsinyt jo nyt vuosien saatossa aivan tarpeeksi. Liikenne on lisääntynyt. Rekkaralli on valtava. Mitä tapahtuu vesistöille? Oulujärnessä ja joessa vesi on ennätysmatalalla. Miten käy kalojen ja vesilintujen? Vaalan markkinointi luonnollisena valintana saattaa olla tulevaisuudessa pelkkä vitsi, mikäli meno jatkuu ja vauhti kiihtyy. Kyllä toki kehityksessä täytyy pysyä mukana. Työpaikkojen, mielellään pysyvien sellaisten luominen olisi toivottavaa, mutta ei luonnon kustannuksella. Eläimet ovat täysin puolustuskyvyttömiä. Luonto uusiutuu, mutta se kestää vuosia, vuosikymmeniä. Pidin tätä aluetta rauhallisena asua. Tästä on hyvät kulkuyhteydet joka suuntaan, mutta silti oma rauha. Luontoa ja joki lähellä. Rauha on järkkynyt tässä viime vuosina hiukan. Jos ympäristö kovin radikaalisti tästä vielä muuttuu, niin miten käy kiinteistöjen arvon laita? Saako taloa vuokralle tai myytyä, jos haluaa itse muuttaa pois?	Osayleiskaavaratkaisu ei tule osoittamaan vedenottoa Oulujoesta tai muista luonnonvesistä tai veden johtamista niihin.
2) Yksityishenkilö 17.4.2026	
Kaavaproessi esiteltiin 15.4. pidetyssä tilaisuudessa erittäin selkeästi, mikä on hieno asia. Kaavassa ollaan jo tässä vaiheessa ottamassa huomioon se, että sähkölinjoja on todella paljon, ja että osan on näin ollen oltava maaajohtoja. Hyvä, että asia on otettu huomioon.	
Haluaisin varmistaa, että alueella sijaitsevat RKY-alueet, ja niistä erityisesti Lamminahon tila huomioidaan kaavassa. Kun ulkomainen ostaja on ostanut maa-alueen, voidaanko olla varmoja, että se noudattaa Suomessa voimassa olevia lakeja, esimerkiksi suojelukohteiden osalta? Lamminahon tila on valtakunnallisesti merkittävä suojelukohde, ja sen esineistö kuuluu Suomen kansallismuseon kokoelmiin. Mielestäni datakeskuksen aiheuttama maisemallinen haitta ei saa olla suuri. Kyseessä on korkea rakennus (arvio 20-35metriä) ja se voi näkyä ja kuulua Lamminahoon. Rakennettaisiinko Turun linnan viereen datakeskus?	Osana kaavatyötä laaditaan maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys, jossa huomioidaan mm. Lamminahon tila. Selvityksen perusteella voidaan osayleiskaavassa esittää ratkaisuja, joilla mahdollisia maisema-vaikutuksia ympäröiville alueille voidaan lieventää.
Voiko kaavassa ottaa huomioon Oulun ja Kajaanin välisen alueen kokonaiskuvan, eli sen että samanaikaisesti datakeskukset mahdollisesti rakennetaan myös Muhokselle ja Kajaaniin? Ulkomaiset toimijat ovat niin kiinnostuneita huokeasta energiasta ja vesivaroista, että jos Google jääkin pois, niin joku muu tulee tilalle. Pitäisikö jokivarren ja Oulujärven vesistöalueen kunnilla olla jokin yhteinen käsitys datakeskuskehityksestä, vaikka kunnat toisaalta kilpailevat keskenään? Datakeskukset vaikuttavat meidän kaikkien yhteiseen vesistöön. Kuka arvioi monen keskuksen kokonaisvaikutukset?	Osayleiskaavaratkaisu ei tule osoittamaan vedenottoa Oulujoesta tai muista luonnonvesistä tai veden johtamista niihin.
Virkistyskäytöstä: Nuojuanlammen laavu on paikallisille tärkeä virkistyskohde, ja moni kalastaa laavun läheisyydessä. Mahdollistaako kaava sen, että virkistyspaikalle on pääsy vastaisuudessakin? Voiko yksityinen, etenkin ulkomainen maanomistaja, estää pääsyn joelle? Entä miten kalastukseen vaikuttaa se, että ulkomainen toimija käyttää runsaasti paikallisia vesivaroja?	Osayleiskaavan rajausta on tarkistettu OAS:n julkaisun jälkeen, eikä kaava enää ulotu rantaan saakka vaan ranta-alueelle jää voimaan nykyinen rantaosayleiskaava. Laadittava osayleiskaava ei vaikuta laavulle kulkuun.

MIELIPIDE	VASTINE
Valosaaste: Voitaisiinko turhaa valaistusta välttää ilta- ja yöaikaan?	Osayleiskaavassa voidaan asettaa määräyksiä valaistuksesta.
Melusaaste: Rakennuslupaprosessissa on mitattava keskuksen aiheuttama tyypillinen melusaaste vastaavanlaisessa jo rakennetussa kohteessa. Vesi myös kantaa äänen kauemmas.	Osayleiskaavassa määrätään, että meluhaittojen ehkäisemiseksi ja ympäristön viihtyisyyden turvaamiseksi alueen suunnittelussa ja toteuttamisessa on noudatettava valtioneuvoston päätöstä (VNp 993/1992) melutasojen ohjearvoista sekä sosiaali- ja terveysministeriön asettamia sisämelun toimenpideraja-arvoja (STMa 545/2015). Teollisuustoimintoja ei osoiteta veden ääreen.
Asia, joka luultavasti on kaavan ulkopuolelta: Googlen edustaja ilmoitti esittelytilaisuudessa suullisesti, että yhtä datakeskuksen rakennusta kohden syntyisi sata pysyvää työpaikkaa . Luonnollisesti määriä on hyvin vaikea arvioida, mutta muualla pysyviä työpaikkoja on syntynyt lähinnä vartiointin ja siivouksen alalla ja ennakoilmoituksia vähemmän. Voiko rakennusluvassa edellyttää, että datakeskus tuo edes 5-10 pysyvää työpaikkaa Vaalan kunnan alueelle?	Osayleiskaavassa ei voi määrätä velvoittavasta työpaikkalukumäärästä. Laaja teollisuusalueen toteutuminen kuitenkin mitä oletettavamin tuottaa alueelle työpaikkoja.